

Centrum voor Jeugd en Gezin in Overbetuwe

Stand van zaken augustus 2009

Wat is een Centrum voor Jeugd en Gezin?

Een Centrum voor Jeugd en Gezin is een samenwerkingsverband (dus geen nieuwe organisatie) van bestaande voorzieningen voor de jeugdhulpverlening met een fysieke locatie vanwaaruit de coördinatie van hulpverlening plaatsvindt en waar ouders en jongeren met vragen over opvoeden en opgroeien terecht kunnen.

Binnen het kader van het Centrum voor Jeugd en Gezin Overbetuwe vallen de volgende voorzieningen:

- Backoffice Centrum voor Jeugd en Gezin
- Frontoffice Centrum voor Jeugd en Gezin Overbetuwe
- Zorg Advies Teams (ZAT) - overleggen
- Verwijsindex Risicjongeren (VIRA)
- Digitale Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ)
- Jongin
- Homestart
- Jongeren En Kleine Kriminaliteit (JEKK)
- Inloopspreekuur bij peuterspeelzalen
- Stevig ouderschap
- Eigen Kracht Conferenties

Backoffice Centrum voor Jeugd en Gezin

De backoffice is het regionale onderdeel van het Centrum voor Jeugd en Gezin. De backoffice is 1 april 2009 gestart met haar werkzaamheden.

Vanuit de backoffice worden voor het Centrum voor Jeugd en Gezin Overbetuwe de volgende taken uitgevoerd:

- Organisatie en beheer van verwijsindex en Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg.
- Beheer informatieve website voor ouders / opvoeders en (regionale) sociale kaart vanaf september 2009.
- Telefonische bereikbaarheid Centrum voor Jeugd en Gezin als de frontoffice van Overbetuwe niet bereikbaar is.
- Beantwoorden digitale vragen van Jong-in en de Website voor ouders /opvoeders.
- Ondersteuning frontoffice bij complexe zorgcoördinatie.

Frontoffice Centrum voor Jeugd en Gezin

De frontoffice wordt op 6 oktober 2009 officieel geopend. De twee belangrijkste taken van de frontoffice zijn de organisatie van de fysieke inlooffunctie en de procescoördinatie van de zorg.

Voor de *fysieke inlooffunctie* zijn er in Overbetuwe twee locaties, beide gekoppeld aan een consultatiebureau:

Herveld, open op dinsdag van 14.00 tot 16.00 uur,

Elst, in de Plataan, open op donderdag van 14.00 tot 16.00 uur.

De inloopuren worden bemenst door ervaren medewerkers van de vier kernpartners van het Centrum voor Jeugd en Gezin: Consultatiebureaus, Algemeen Maatschappelijk Werk (beide van de Stichting Thuiszorg Midden Gelderland), Hulpverlening Gelderland Midden (Jeugdgezondheidszorg) en Bureau Jeugdzorg. Tijdens de inlooptijd kunnen mensen informatie en advies vragen en zonodig doorverwezen worden voor uitgebreidere ondersteuning.

Er is gekozen voor een beperkte inloopmogelijkheid. Ervaringen elders geven aan dat mensen de inloop weinig gebruiken. Mocht dit in Overbetuwe anders zijn, dan breiden we de openingsuren uit.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin is altijd telefonisch bereikbaar. Als de frontoffice in Overbetuwe niet bemenst is, gaat de telefoon automatisch naar de backoffice. Buiten kantooruren geeft een bandje informatie over telefoonnummers voor noodgevallen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (backoffice) beantwoordt ook vragen via de websites voor ouders/ opvoeders en voor jongeren.

De *procescoördinatie van de zorg* voor jongeren start in september 2009 al onder de paraplu van het Centrum voor Jeugd en Gezin. De procescoördinatie wordt, zoals regionaal afgesproken, uitgevoerd door een medewerker van de HGM. Zij werkt 20 uur per week voor het Centrum voor Jeugd en Gezin. Zij leidt voor Overbetuwe de ZAT-overleggen.

Voor de voorbereiding en het management van het Centrum voor Jeugd en Gezin is per 1 mei 2009 een bureauhoofd aangesteld voor 4 uur per week. Het bureauhoofd doet dit werk naast haar functie bij het consultatiebureau. Hiermee waarborgen wij een goede samenhang met reeds bestaande voorzieningen. Ze is aangesteld bij de STMG. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is immers gehuisvest in de consultatiebureaus van de STMG.

ZAT (Zorg Advies Team)-overleggen

Zorgstructuur 0-4 jaar: Klein Casus Overleg

In de Zorgstructuur 0-4 jaar zorgt het consultatiebureau (van de STMG) voor doorgeleiding naar hulp en afstemming met andere zorgnetwerken.

Deelnemers Klein Casus Overleg: STMG, Peuterspeelzalen, Kinderdagverblijven optioneel, Verloskundigen indien nodig.

Zorgstructuur 4-12 jaar

In de leeftijdsfase van het primair onderwijs is er een getrapte Zorgstructuur 4-12 jaar.

Er zijn 3 stappen:

1. Begeleiding van de school door een IB-er (Intern Begeleider), veelal een leerkracht die voor een deel vrijgesteld is om zorgleerlingen te begeleiden.
2. Klein Casus Overleg (KCO).

Per cluster van scholen is er spreekuur van het schoolmaatschappelijk werk en van de schoolarts. Kinderen komen alleen op het spreekuur van de jeugdarts of jeugdverpleegkundige als dit na screening van de doktersassistent of op verzoek van ouders of school nodig lijkt. Gerelateerd aan het spreekuur van de jeugdarts bespreken jeugdarts, maatschappelijk werker en IB-ers moeilijke problemen in een Klein Casus Overleg voor diagnose en hulpaanbod. Signalen van de IB-er, leerplichtambtenaar of de ouders zelf (via het spreekuur) kunnen hier worden ingebracht.

3. Het KCO kan bovenschoolse of complexe gezinsproblematiek inbrengen in het Zorg Advies Team.

Deelnemers: IB-er, jeugdarts, schoolmaatschappelijk werker, de coördinator van de ZAT-overleggen (van Hulpverlening Gelderland Midden), politie, leerplichtambtenaar, Bureau Jeugdzorg en indien noodzakelijk peuterspeelzaalleidsters of kinderopvang.

Zorgstructuur 12-18

In Overbetuwe is deze zorgplicht ingevuld via de zorgcoördinator die op elke school een ZAT voorziet.

Deelnemers: zorgcoördinator van school, schoolmaatschappelijk werk (AMW), jeugdarts, leerplichtambtenaar, politie en Bureau Jeugdzorg. Op afroep andere partijen zoals schuldhulpverlening of verslavingszorg.

Zorgstructuur overige jongeren

De procescoördinator zorg van het Centrum voor Jeugd en Gezin organiseert vanaf september 2009 (op verzoek van jongerenwerkers, politie, huisartsen of andere nog niet bij het ZAT-overleg betrokken hulpverleners) een ZAT-overleg over jongeren die niet in de

bovengenoemde zorgstructuren passen. Dit kan zijn omdat ze niet naar school gaan, op school niet als problematisch gezien worden of niet in de leeftijdscategorie passen. De noodzaak voor een 12+ netwerk vervalt daarmee

Verwijsindex (VIRA)

De gemeenten van de regio Arnhem en een groot aantal organisaties nemen vanaf 1 april 2009 deel aan de VIRA (Verwijsindex Regio Arnhem). Het is een systeem waarop organisaties in de keten van Jeugd, Onderwijs en Zorg zijn aangesloten om kinderen/jongeren te signaleren waarover zorgen bestaan. In dit systeem wordt bijgehouden wie welke hulp biedt aan welke jongere. Het systeem helpt hulpverleners beter samen te werken.

Op het moment dat een kind of een ouder contact heeft met een hulpverlener, bepaalt de hulpverlener of hij dit meldt in VIRA. Bij een melding informeert hij de ouders en/of jongere. Wanneer de hulpverlener de gegevens opneemt in het systeem en er geen andere instanties zijn die het kind begeleiden, dan biedt hij zelf de hulp die het best is voor het kind. Maar hebben meer instanties een signalering in VIRA geplaatst, dan ontvangen de betrokken hulpverleners daarover een e-mail (dit heet een "match"). Zij dienen dan contact met elkaar op te nemen om samen te bepalen wat de beste hulp is. Het resultaat: één plan voor één kind/gezin.

Bij de Backoffice CJG is een procescoördinator aangesteld die in de gaten houdt of de samenwerking goed verloopt.

In VIRA wordt uitsluitend de volgende "DAT" informatie vastgelegd:

- naam, adres en woonplaats;
- geslacht;
- geboortedatum;
- naam van de instelling
- datum dat jongere bij instelling is gemeld
- burgerservicenummer

Er wordt géén inhoudelijke "WAT" informatie in VIRA opgeslagen.

VIRA is gekoppeld aan de Landelijke Verwijsindex Risicojeugd (VIR) zodat een kind ook bij verhuizing in beeld blijft.

In de regio Arnhem is reeds een groot aantal organisaties (die ook werkzaam zijn in Overbetuwe) bij de VIRA aangesloten. De kleine lokale organisaties worden eind 2009 aangesloten. Onze leerplichtambtenaren kunnen al vanaf 1 april 2009 melden in de VIRA. In de periode april - juli 2009 zijn er in de regio Arnhem 24 meldingen gedaan. Verwacht wordt dat het aantal meldingen na een periode van gewenning fors toeneemt.

Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ)

Het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ), voorheen het Elektronisch Kinddossier geheten, is de digitale versie van de bestaande dossiers van de JGZ. De digitale dossiers bevatten informatie over de gezondheid en ontwikkeling van het kind in de brede zin van het woord: lichamelijk, cognitief en psychosociaal. De dossiers hebben twee functies:

1. het continu volgen van het individuele kind en de zorg die daaraan wordt geleverd. Zo valt geen kind buiten beeld,
2. het op de lange termijn volgen van de gezondheid van jongeren. Gegevens uit de JGZ-dossiers maken trends zichtbaar. Dit is van belang voor de beleidsontwikkeling door de gemeente.

Met het DD-JGZ kan men in de toekomst informatie uitwisselen tussen de JGZ-instellingen. Vanwege de landelijke inzet gaat bij verhuizingen geen informatie over kinderen verloren. Het systeem voorziet bovendien in beleidsinformatie.

De Regio Arnhem voert samen met de regio De Vallei het Digitaal Dossier JGZ in. De invoering vindt vanaf eind 2009 plaats met de digitalisering van de dossiers van risicokinderen (met terugwerkende kracht) en van nieuwe kinderen.

Jongin

Jongin is een landelijke informatiesite voor jongeren met informatie over allerlei onderwerpen die voor hen van belang zijn zoals gezondheid, psychische problemen, relatievragen, vrijetijdsbesteding enz. Op de site is ook ruimte voor lokale informatie (20%). Een jongerenwerker van Stuw geeft samen met een redactie van jongeren uit de gemeente Overbetuwe invulling aan deze ruimte. Via hun contacten worden ook andere jongeren en organisaties in Overbetuwe betrokken. De site wordt in september 2009 geïntroduceerd. Het wordt ook mogelijk om via de site vragen te stellen. Deze vragen worden door de backoffice van het CJG beantwoord. De website kan gezien worden als onderdeel van de informatie- en adviesfunctie van het CJG.

Homestart

Homestart biedt ondersteuning aan ouders van kinderen tot en met 6 jaar. De methodiek maakt gebruik van opgeleide vrijwilligers die één dagdeel per week ondersteuning geven bij gezinnen thuis. In Overbetuwe zijn 15 vrijwilligers waarvan er al 7 zijn opgeleid en 8 in september de voorbereidingscursus volgen. Vanaf juni 2009 kan Homestart hulp inzetten. De vrijwilligers van Homestart worden begeleid door een coördinator die bij de STUW in dienst is en ondersteund wordt vanuit het landelijke steunpunt voor Home Start. Homestart is actief betrokken bij het Centrum voor Jeugd en Gezin en neemt regelmatig deel aan de inloop om ouders / opvoeders te informeren over de mogelijkheden.

Jongeren en Kleine Kriminaliteit (JEKK)

Met het Centrum voor Jeugd en Gezin willen we zoveel mogelijk jongeren bereiken. Er is echter een groep jongeren die niet spontaan om hulp vraagt, niet gemotiveerd is hulp te vragen, maar wel in een problematische situatie verkeert. Voor de begeleiding van individuele jongeren uit deze groep huren wij voor twee schooljaren (van 2009 tot 2011) het JEKK in. Dit is de outreachende hulpverlening van Lindenhout die gespecialiseerd is in het begeleiden van weinig gemotiveerde jongeren. De gemeente komt in contact met veel van deze jongeren via de leerplichtambtenaar. Deze kan hen aanmelden voor begeleiding van het JEKK. Daarnaast kunnen ook jongerenwerkers vragen om de inzet van het JEKK voor een individuele jongere.

Inloopspreekuur in peuterspeelzalen

In 2009 is er in de vorm van een pilot een inloopspreekuur in peuterspeelzaal Peuterdorp in Heteren. Het gaat om 10 spreekuren per jaar door een wijkverpleegkundige van de STMG over opvoedingsproblemen. De pilot voorziet in een behoefte. In 2010 worden in het kader van het Centrum voor Jeugd en Gezin in meerdere peuterspeelzalen in Overbetuwe dergelijke spreekuren gehouden. Er wordt met de STMG overlegd hoe dit concreet ingevuld wordt binnen de budgettaire mogelijkheden van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Stevig Ouderschap

Met het programma Stevig Ouderschap signaleren medewerkers van de STMG een verhoogd risico op opvoedingsproblematiek en kindermishandeling. Als uit een vragenlijst en/of advies van een Jeugdverpleegkundige een verhoogde risico blijkt, krijgen deze gezinnen 6 extra huisbezoeken van een speciaal hiervoor getrainde verpleegkundige. Met “Stevig Ouderschap” neemt het risico op ernstige opvoedingsproblematiek af met 22 % en worden kwetsbare groepen (alleenstaande, allochtone en jonge ouders) beter bereikt. In 2010 wordt de methodiek in Overbetuwe en Lingewaard toegepast.

Eigen Kracht Conferenties

Een Eigen Kracht Conferentie benut het probleemoplossend vermogen van het sociale netwerk van een jongere met problemen. Het ‘netwerk’ wordt zodanig geactiveerd dat het gezin het op den duur weer zelf aankan. Dat gebeurt in een conferentie-achtige setting met een probleemanalyse en het gezamenlijk maken en uitvoeren van een plan. Een onafhankelijke, professionele coördinator faciliteert dit systeem. In de regio Arnhem bestaat het voornemen vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin Eigen Kracht Conferenties aan te bieden. Dit heeft het grote voordeel dat afstemming met andere hulpaanbieders goed gewaarborgd is. Overbetuwe wil daar graag aan meedoen. Vooruitlopend op regionale mogelijkheden wordt overwogen in Overbetuwe alvast ervaring op te doen met deze methodiek via een pilot.

**Overzicht bestaande en geplande voorzieningen.
Stand van zaken augustus 2009**

Func tie	Bestaande voorzieningen	Geplande voorzieningen	Stand van Zaken*
1. Informatie en advies	• Cursussen en Voorlichtingsbijeenkomsten • Vragenlijn voor 0-4 jaar (STMG) • Telefonisch spreekuur 4-18 (HGM)	• Inlooppunt Centrum voor jeugd en gezin • Website voor ouders / opvoeders • Website Jongin • Inloopsprekuren een peuterspeelzalen (pilot 2009) • Spreekuren voor opvoedingsondersteuning op basisscholen (afhankelijk van succes ouders)	Okt. 2009 Sept. 2009 Sept. 2009 2010 Nog in beraad
2. signaleren	• Project Samen Starten • Preventief Gezondheidsonderzoek. • Zet in op 12min • ZAT – overleggen	• Inloopsprekuren in een peuterspeelzaal (pilot 2009) • Spreekuren voor opvoedingsondersteuning op basisscholen (afhankelijk van succes ouders) • De verwijzingsindex voor de regio Arnhem (VIRA) • Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD-JGZ) • Netwerk 12+	2010 Nog in beraad April 2009 2010 Opgenomen in ZAT-structuur
3. Toeleiding tot hulpaanbod	• ZAT – overleggen • Zet in op 12min • Spreekuren Jeugdgezondheidszorg • Project Samen Starten	• Centrum voor Jeugd en gezin • Regionale sociale kaart door backoffice. • Netwerk 12+	Okt. 2009 Sept. 2009 Opgenomen in ZAT-structuur
4. Licht-pedagogische hulp	• Hulpaanbod STMG en HGM • Project Samen Starten • Hulpaanbod Maatschappelijk werk •	• Homestart • Eigen Kracht Conferenties	Juni 2009 Overleg over regionaal aanbod
5. Zorg-coördinatie	• ZAT – overleggen	• Centrum voor Jeugd en Gezin (opschalingmogelijkheid bij zeer complexe problemen) • Netwerk 12+	Sept. 2009 Opgenomen in ZAT-structuur

* Indien een datum is genoemd, is dit het moment van in werking treding